

13. Тимофеева О. И. Коммуникативные стратегии аргументации в рекламе образовательных услуг / О. И. Тимофеева. // Вестник Омского государственного университета им. Ф. М. Достоевского. – 2011. – № 1 – С. 147-151.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

1. New Awareness Campaign Focuses on Women and Their Sexual Health [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amfar.org/articles/in-the-community/older/new-awareness-campaign-focuses-on-women-and-their-sexual-health/>.

2. Social advertising [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pinterest.com/>.

Ромась А. А. Особенности реализации стратегии аргументации в англоязычном дискурсе социальной рекламы.

В статье рассмотрены особенности реализации стратегии аргументации в англоязычном дискурсе социальной рекламы. Определены тактики и установлено грамматические и лексические средства реализации стратегии аргументации в англоязычном дискурсе социальной рекламы.

Ключевые слова: стратегия аргументации, дискурс англоязычной социальной рекламы, тактика иллюстрирования, тактика акцентирования, тактика указания на перспективу, тактика контрастивного анализа.

Romas A. Peculiarities of realisation of argumentation strategy in English social advertisement discourse.

The article deals with the peculiarities of realisation of argumentation strategy in the English discourse of social advertising. The tactics and grammatical and lexical means of realisation of argumentation strategy in the English discourse of social advertising are determined and analysed.

Key words: argumentation strategy, the English discourse of social advertising, tactic of illustration, tactic of emphasizing, tactic of indication perspectives, tactic of contrastive analysis.

А. В. Сіробаба

ФОЛЬКЛОРНІ ДЖЕРЕЛА МОВИ ТВОРІВ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

У статті з'ясовуються теоретичні аспекти фольклорних джерел літературної творчості Лесі Українки: фактори, що визначили орієнтацію поетеси на використання фольклорного матеріалу, найголовніші прикмети ідіостилю митця та особливості рецепції письменницею фольклорного матеріалу.

Ключові слова: фольклорні джерела ідіостилю, фольклорні образи, народна творчість, народнопоетичні джерела.

Постановка проблеми. Фольклор є невід'ємним складником ідеостилю будь-якого національного митця. Ідіотворчість Лесі Українки – яскравий зразок майстерного й органічного використання

народнопоетичних джерел. Потребує з'ясування питання форм і способів актуалізації різнорівневих фольклорних елементів у поетичному дискурсі Лесі Українки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання про характер зв'язків творчості Лесі Українки з фольклором привертало увагу багатьох дослідників, про що свідчать розвідки М. Гайдая, І. Денисюка та Л. Міщенко, М. Деркач, О. Дея, А. Веселовської, Л. Кулінської, В. Погребенника, П. Пономарьова, Л. Скупейка та інших. У працях вчених основна увага звертається на використання компонентів народнопісенної поетики в творчості поетеси (сюжети, мотиви, образи, художньо-виражальні засоби). Рідше йдеться про закономірності відбору фольклорного матеріалу, принципи його рецепції, жанровий аспект такого синтезу та ряд інших принципово важливих питань, пов'язаних з проблемою фольклорно-літературних зв'язків творчості письменниці.

Мета статті: розглянути фольклорні джерела мовотворчості Лесі Українки, з'ясувати фактори, що визначили орієнтацію поетеси на фольклор, розкрити найголовніші прикмети ідіостилю та особливості рецепції письменницею фольклорного матеріалу.

Виклад основного матеріалу. Для розуміння значення фольклорних джерел впливу на творчість Лесі Українки велике значення має аналіз її доробку. Сьогодні вже не викликає заперечення той факт, що Леся Українка належить до українських модерністів рубежу століть. Уся її письменницька практика, як стверджує Т. Гундорова, «варіює і розгортає проблематику не об'єктивного історичного характеру, а питання дискурсивні, проблематику, пов'язану з характером, змістом і формою, підтекстом і контекстом людського існування і спілкування» [2, с. 243]. У поезії Лесі Українки, де особливо виразно помітний вплив народної творчості, домінує реалізм з його народницьким ухилом, але є також, як стверджує М. Моклиця, багато рис неоромантизму [3, с. 16]. А неоромантизм, як відомо, завдячує потужній фольклорній традиції.

Що стосується зрілої творчості письменниці, зокрема її драматургії, то, на думку вчених, «вона цілком належить модернізму», маючи виразні типологічні ознаки символізму [3, с. 16]. Особливо послідовно це простежується в драмі-феєрії «Лісова пісня». Причина цього полягає у специфіці трансформації фольклорного матеріалу: Леся Українка у драмі ідеалізує демонів, робить їх кращими, ніж вони сформувались у народному світогляді. Означена риса відмежовує твір не лише від символізму

(у символістських творах демони частіше потворні), а й від народної творчості, де міфологічні образи виступають демонами, представниками темного світу.

Фольклорна творчість Лесі Українки була співзвучна загальним тенденціям літератури порубіжжя.

Отже, орієнтацію письменниці на використання фольклорних джерел визначили такі фактори: 1) особисте зацікавлення народною творчістю; 2) літературні тенденції порубіжжя, що стимулювали потребу індивідуально-авторського осмислення фольклору; 3) підневільні умови розвитку української літератури, потреба захисту національної ідентичності, в тому числі й шляхом використання фольклорного матеріалу; 4) психологічний фактор, співзвучність фольклорних тем і мотивів особистим переживанням авторки; 5) фактор естетичний: використання ідейно-художнього досвіду народу в літературі з метою підвищення її ідейної, виховної та емоційної діяльності.

З'ясовуючи основні прикмети фольклорних зв'язків Лесі Українки, потрібно звернути увагу на те, що впливу народнопоетичної стихії зазнали всі складники творчості – поезія, ліро-епос, проза, драматургія.

Звичайно, Леся Українка нерідко вдавалася до стилізації та наслідування фольклорних творів, особливо це характерно для раннього періоду творчості. При цьому вона брала з фольклору теми, мотиви, образи, запозичувала жанрові форми. Скажімо, «Жалібний марш», написаний у 17-річному віці і присвячений пам'яті Тараса Шевченка, нагадує форму голосінь; до творів так званої «веснянкової групи» належать «Пісня» («Чи є кращі між квітками»), «Напровесні», «Веснянка»; стилізацією під народні колядки є вірш «Ой в раю, раю, близько Дунаю».

З часом «на зміну стилізації чи наслідуванню народних пісень поступово приходять органічне творення в дусі народної поезії, з якою зріднилася Лесина лірика» [4, с. 59]. Так, з героїчним епосом перегукується цикл «Невільничі пісні» зі збірки «Думи і мрії» та цикл «Невольницькі пісні» зі збірки «Відгуки»; співзвучними з народною лірикою, однотипними за використанням народної символіки й образності є поезії «Конвалія», «На зеленому горбочку»; у циклі «В дитячому крузі» засвідчуються: мотиви волинського дитячого пісенного фольклору; у «Колисковій» органічно постає мелодійність колискових пісень.

Проникнувши в природу народнопісенної поетики і відштовхуючись від неї, Леся Українка ішла до творення складніших образів, що

виникали на ґрунті широких асоціацій. Так, вірш «Темна хмара, а веселка ясна» актуалізує використання фігури паралелізму, зміст якого далекий від фольклорних зразків. Разом із тим вірш сповнений фольклорної пісенності:

Темна хмара, а веселка ясна.

Що ти робиш, дівчино нещасна?

Ореш тугу, сієш на ній смуток,

Схаменися, який з того skutok! [5, с. 202].

Леся Українка відходить від канонічних фольклорних образів і виявляє суто індивідуальне, авторське їх розуміння.

Про особливості освоєння письменницею фольклору свідчить творче опрацювання багатого народноповідного матеріалу. У народних легендах Лесю Українку цікавили насамперед ідеї боротьби проти будь-якого гноблення. Вона майстерно переосмислила давню легенду про самогубство славнозвісної поетеси Сафо через нещасливе кохання (поезія «Сафо», однойменний драматичний фрагмент); у дусі середньовічних лицарських легенд оспівує непереможну силу кохання (легенда «Королівна»). Стиль героїко-романтичних легенд помітний також у поезії «Було се за часів святої Германдади» та в легенді «Граф фон Ейнзідель». Особливо виразовими серед творів Лесі Українки, написаних за мотивами народних легенд, є поеми «Роберт Брюс, король шотландський» та «Ізоolda Білорука», котрі «засвідчують такі характерні прикмети Лесиного поетичного обдарування, як вміння оригінально витлумачити відомий сюжет чи образ, дати актуальне «прочитання» фольклорного мотиву, інтерес до таких фольклорних чи міфологічних тем, змістом яких є боротьба проти гнобителів, за волю рідного народу» [4, с. 60].

Висновки. Отже, Леся Українка активно використовувала такі форми народної творчості, як творення в дусі народної поезії, творче опрацювання (переосмислення) багатого фольклорного матеріалу (сюжетів, образів та символіки). Леся Українка продемонструвала невичерпні можливості фольклорного матеріалу. У художньому освоєнні фольклору письменниця досягла справжніх вершин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беценко Т. Актуальні питання філологічного аналізу художнього тексту [Текст] / Т. Беценко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2012. – № 3. – С. 24-29.
2. Скаб М. С. Вокатив на тлі взаємодії рівнів мови / М. С. Скаб // Мовознавство. – 1990. – № 5. – С. 30 – 33.

3. Погребенник В. Ф. Поетична творчість Лесі Українки і фольклор / В. Ф. Погребенник // Народна творчість та етнографія. – 1981. – № 1. – С. 58 – 61.

Сиробаба А. В. Фольклорные источники языка произведений Леси Украинки.

В статье рассматриваются теоретические аспекты фольклорных источников литературного творчества Леси Украинки: факторы, определившие ориентацию поэтессы на использование фольклорного материала, главные приметы идиостиля художника и особенности рецепции писательницей фольклорного материала.

Ключевые слова: фольклорные источники идиостилю, фольклорные образы, народное творчество.

Serobaba A. Folklore sources of the language of Lesja Ukrainka's works.

In article are investigated the theoretical aspects of folklore sources to the literary works of Lesya Ukrainka: factors determining the orientation of the poetess in folklore, the most important signs of her testily and features the reception, a writer of folklore material.

Key words: folk sources beastily, images, folk art.

В. Д. Солдатенко

**МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ СПРАВЖНЄ КОХАННЯ
У СУЧАСНІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ ПІСЕННІЙ ЛІРИЦІ**

Сучасні лінгвістичні дослідження спрямовані на вивчення особливостей представлення знань у мовленні, аналізу концептів на тлі англomовного простору. Стаття присвячена дослідженню мовних засобів вираження концепту СПРАВЖНЄ КОХАННЯ на матеріалі сучасної американської пісенної лірики.

Ключові слова: концептуальний аналіз, мікрополе, макрополе, мовна картина світу, концепт.

Постановка проблеми. У статті розглядаються особливості мовного вираження концепту СПРАВЖНЄ КОХАННЯ в сучасній американській пісенній ліриці. Дане дослідження зосереджене на аналізі пісенних текстів з позиції когнітивної лінгвістики із застосуванням методу концептуального аналізу.

Аналіз актуальних досліджень. Методика концептуального дослідження надає можливість прослідити когнітивний механізм утворення та функціонування мовних засобів втілення досліджуваного концепту. Вивченням даного питання займались Р. М. Фрумкіна, Л. А. Лисиченко, О. С. Кубрякова, Ю. С. Степанов. Ю. С. Степанов визначає концепт у вигляді глобальної одиниці мисленневої діяльності. Він слугує квантом структурованого знання [4, с. 42]. Р. М. Фрумкіна вважає, що робота з концептуальним аналізом – аналізувати концепти [6, с. 27].